

Den lille Karen (1830)

En formuende og anset embedsmand i en af Sjællands købstæder sad engang for flere år siden med sin familie i sin smukke og rummelige stue. Det var en dejlig efterårsaften. Stjernerne skinnede på himlen, og månen tittede ind ad vinduerne, som om den med kvindelig nysgerrighed ville betragte de skønne festlige klæder, det skinnende hvide atlask, blonder og bånd, som lå udbredt rundt om i værelset, især på det store bord, midt i stuen, hvor fru en i huset med sine to døtre sad og arbejdede ved skinnets af lys og lamper, medens herren sad ved siden, ganske fordybet i de nylig ankomne aviser. – Men i en krog nær et vindue, sad den lille Karen ved et eget bord og syede af alle kræfter. Den lille Karen var en datter af en nylig afdød, meget dannet og meget fattig mand, der efter mangt et skibbrud på livets hav havde beklædt et lille embede i denne by, og levet ganske ensom med en aldrende søster og sin eneste datter, hvem han fra hendes tidligste barndom havde indviet til de venlige muser, der i al hans modgang havde udgjort hans trøst. Den gode tante, stærkt bevandret i alle huslige og kvindelige sysler, havde undervist den unge pige i disse, og den lykkelige fader fandt, at hans lille Karen forenede alt, hvad der kunne gøre et kvindeligt væsen elskværdigt og indtagende. Han glædede sig til, at konfirmationsdagen nærmede sig, da han offentlig skulle fremstille denne sin yndling for Gud og mennesker, som en hidtil skjult, for verden ubekendt skat. Han pønsede på, hvorledes han skulle gøre udvej til en anstændig dragt til hende ved denne højtidelige lejlighed, da døden pludselig endte hans forhåbninger og sorger. Den stakkels, næppe femtenårige Karen, såvelsom hendes tante, befandt sig nu i samme stilling som brandlidte eller skibbrudne, uden anden tilflugt end den, medlidenheden ville skænke dem. Tanten søgte en condition som husholderske, medens Karen med lignende udsigter kom i huset hos en pårørende af hendes fader, den omtalte embedsmand, som vi ville kalde hr. A. Her skulle hun blive for det første, og stå til konfirmation næste søndag med husets døtre, med hvilke hun var gået til præsten.

Man sad nu, og arbejdede på disse unge damers pynt; også Karen var beskæftiget dermed. Hun var glad over at sidde ubemærket i sin stille krog. Hun følte sig fremmed i denne omgivelse, og forladt af hele verden. Hendes tanker sværmede med usigelig vemod tilbage i den forsvundne tid og vendte sig med angstelig mod den tilkommende. Med et beklemt hjerte løftede hun sine øjne fra sit arbejde, og så ud af vinduet mod den stjernefulde himmel, da i det samme et klart stjernesud fór hen over den, til hjertelig opmuntring for den bedrøvede pige, der syntes, at en god ånd havde tilhvisket hende trøst og håb ved dette tegn. I samme øjeblik kom en prægtig rejsevojn med fire heste for, rullende gennem gaden, og holdt for porten. Husets damer fór op med heftige udbrud: "Ak Herre Gud! Der er hr. von S. Skal vi nu være så ulykkelige at trækkes med det rædsomme uhyre!" – Herren i huset truede ad sine døtre, og løb ud at modtage den så frygtelig bebudede gæst, og imidlertid sagde den yngste datter til den ganske forskrækkede Karen: "Det er en rig og fornem godsejer som bor et par mil herfra." – "Er han ond og grusom?" spurgte den uskyldige Karen. "Nej på ingen måde," sagde frøken Louise og lo højt: "Man kunne gerne sige, han er god, men det er en kedsommelig pedant og en afskyelig vanskabning!" – Nu gik døren op, og hr. A. indførte med mange buk og komplimenter en midaldrende mand af et sørgeligt udseende. Han var aldeles forvokset, skæv og krum, og støttede sig ved en krykke. Damerne modtog ham med største mildhed og opmærksomhed. Han satte sig, og talte med livlighed og en fin verdenstone. Karen kunne ikke blive ked af at betragte hans besynderlige udseende. Hans dødblege ansigt, hans sygelig, lidende, skarpe træk, og især hans store øjne, havde et sådant udtryk af noget ophøjet og ædelt, at hun følte sig ligesom vederkvæget ved hans nærværelse. Hun havde bemærket, at han ofte med opmærksomhed havde hæftet sine øjne på hende, og sagte spurgt fru en i huset om hvem hun var. Han indlod sig nu med damerne i en samtale om deres konfirmationsklæder og pynt, som de udfoldede og forklarede for ham. Med besværlighed rejste han sig omsider, nærmede sig Karen og spurgte beskedent: "De syr også på Deres pynt til næste søndag?" – "Nej," svarede hun undseligt, "det er ikke min pynt." – "Er Deres da færdig?" – Den stakkels pige tav forlegen. "Jeg skal vise Dem Karens stads," råbte frøken Louise leende, idet hun løb ud af stuen, og kom straks igen med en,

både i henseende til materie og form meget fattig, og langt fra ikke ny kjole. Frøkenen udbredte den leende og sagde: "Det er, som De ser, en sørgekjole, thi Karen har sorg for sin fader, men hvor bedrøvet hun end selv er, så ser kjolen dog endnu mere bedrøvet ud end hun." Tårerne stod den stakkels Karen i øjnene; Hr. v. S. så på hende, uden at sige et ord og steg straks derpå i sin vogn, og kørte hjem.

Dagen efter fik Karen det glædelige bud fra sin tante, at hun ganske uventet var blevet hentet til hr. v. S., der uden videre anbefaling havde antaget hende, på højst fordelagtige vilkår, til at bestyre sit hus, hvis pragt og behagelighed hun ikke noksom kunne berømme. En stor sorg blev herved lettet af den lille Karens hjerte, og en stor overraskelse ventede hende, thi dagen før konfirmationsdagen, bragte en stafet fra København en stor kasse og et brev under hendes adresse. Brevet var uden underskrift og lød som følger:

"Fat mod, elskværdige pige! og tro ikke, at du er forladt og ene i verden. Tro hellere, at en god skytsånd følger dig og agter på hvert dit skridt. I dennes navn modtage du medfølgende ringe gaver. Du kan bære dem uden at rødme."

Med største forundring fandt man nu i kassen en hel påklædning, tydelig bestemt til næste dags højtid. Det var en højst elegant, smagfuld og tillige beskeden sørgedragt. Den var besørget med stor omhu, ikke det mindste manglede derved. Alle var forundrede, Karen fandt en rigdom af trøst i ovenanførte linier; og den tanke at en god ånd virkelig beskyttende fulgte hende, og så alt hvad hun foretog sig, beskæftigede hendes fantasi, skønt hendes klare forstand vel indså, at det var en jordisk ven, som handlede her.

Hun gættede endogså på hr. v. S. og da hun næste dag ved indtrædelsen i kirken så ham, hilsende hun ham med undseelse og taknemmelighed. Ubeskrivelig dejlig og elskelig, stod den lille Karen på kirkegulvet i sin sorte dragt, ved siden af de hvide, glinsende kusiner, som hun aldeles fordunklede. Ingen følte dette mere levende end den unge husarløjtnant H. en udmærket smuk og behagelig mand, der med sin moder var kommet fra København for at besøge hr. A's familie, med hvem de stod i venskabelig forbindelse. Denne unge mand fattede en virkelig lidenskab for den smukke Karen, og vidste så godt at give hende sine følelser tilkende, at han ganske vandt hendes uskyldige, trofaste hjerte. For hende, som var ubekendt med al forstillelse og koketteri,

var de mand, hun elskede, den sidste for hvem hun forstod at skjule sig. Dog, under bestandig tvang ved deres omgivelser mistænksomme øjne, var det kun i få og flygtige øjeblikke at de turde nærme dem hinanden.

En dag fandt Karen i sit syskrin en seddel, som hun ikke begreb, hvorfra kom. Hun åbnede den, genkendte den samme hånd som i hint anonyme brev, der fulgte den omtalte kasse, og læste følgende:

"Vogt dig, uskyldige Karen! Løjtnant H. har i flere måneder været forlovet med din kusine, frøken Louise A. Ifølge sin moders ønske, men dog frivillig, har han indgået denne forbindelse."

Den stakkels Karen blev som ramt af lynild. Løjtnant H. og hans moder rejste bort dagen efter, uden at det var muligt for hende at få talt et ord med ham i enerum, men tusinde små omstændigheder, som hun nu først bemærkede, og frøken Louises egne ytringer overbeviste hende tilstrækkelig om sandheden af den advarende skytsånds ord. Hendes ophold i hr. A's familie blev hende nu dobbelt tungt, og da der på samme tid tilbød sig en lejlighed til at forlade dette hus, greb hun denne med begærighed og modtog en condition hos en dame, der søgte en såkaldt jomfru, det er at sige en person, der foruden de arbejder og byrder, der pålægges en simpel tjenestepige, endnu har den langt tungere pligt, stedse at måtte opholde sig i sit herskabs selskab, som en afløder for dets onde luner, en deltager og medhjælper i alle familiens sorger og besværligheder, uden dog at regnes som et medlem af samme. En sådan stilling, som få mænd ville have kraft til at bære, blev nu den femtenårige Karens lod. Men der gives mennesker, især i det kvindelige køn, der, om også skæbnen fører dem ud i den værste ørken, dog altid forstår at finde en grøn plet, og oplår dér en lille hytte mod stormen, hvor enhver må bekende, at der er godt at være. Dette lykkelige talent besad Karen; hun var født med en egen gave til at behage andre og trøste sig selv. I det hus, hvor hun nu befandt sig, var en voksen datter, der besad forstand og hjerte nok til at skønne på Karens fortrin, og som ved sit venskab og sin omgang søgte at holde hende skadesløs for det tornefulde i hendes stilling. De to unge veninder vidste således at indrette det, at Karen fik lov til for det meste at opholde sig med sit arbejde i frøkenens værelse, og dér indrettede hun sig et hyggeligt og fredeligt hjem.

Heller ikke var hun forladt af sin skytsånd (et navn, hvormed

hun i sine tanker altid betegnede sin ubekendte ven). Fra tid til anden fandt hun i sine gemmer alleslags foræringer, såvel af nødvendige som behagelige ting og små breve, der roste hendes opførsel og fortrøstede hende til en lykkeligere fremtid, der ikke ville udeblive. Ivrig forskede hun efter at erfare, hvorfra og på hvad måde disse ting kom i hendes hænder. Hendes mistanke faldt på en gammel pige i huset, som ofte gav sig ærinde i hendes kammer, men dette spor forsvandt også, uden at give nærmere oplysning.

Mere end et år var således forløbet, da der en dag var stort selskab i huset, og hun i dette med forbavelse mødte løjtnant H., der havde vidst at skaffe sig adgang i denne familie. Endnu samme aften fandt han lejlighed til at tale med Karen. Med brændende kærlighed afmalte han hende sit hjertes tilstand, sagde hende, (hvad hun allerede havde hørt), at han ganske havde brudt sin forbindelse med frøken A., hvilken han, førend han kendte Karen, overtalt af sin moder, havde indgået; at han i lang tid forgæves havde søgt at nærme sig sin elskede Karen, som han bønfuldt om at skænke ham sin tro og forlade den ydmygende stilling, hvori hun befandt sig. Til sin moder kunne han desværre ikke føre hende, men han ville bringe hende til en familie, hvor hun kunne opholde sig, indtil han, som han håbede, om få år kunne være i sådanne kår, at han turde tilbyde hende at dele dem. Den stakkels pige tænkte, at alle kår ville synes hende gode, når hun blot turde dele dem med ham. Men den tanke, at give sig under en fremmed families beskyttelse og forbinde sig med denne unge mand tiltrods for hans moders vilje, – sårede hendes rene følelse. Hun så oftere den elskede, der ingen møje sparede for at overtale hende til at begunstige hans ønsker. Han stod desuden i venskabelig forbindelse med en søn af det hus, hvori Karen opholdt sig, og gennem denne fik hun jævnlig breve og mundtlige bud fra ham. Vægtskålen tyngede stærkt til løjtnantens side. Da fandt Karen pány en af de velkendte sedler, og dens indhold var følgende:

”Lad dig advare, elskede Karen! Lad dit varme hjerte, din uerfarenhed ikke forlede dig til at vige fra den vej, hvor fornøft og mådehold er gået ved din side. Løjtnant H. har ingen udsigter til at kunne ægte dig førend efter mange års forløb. Indlad dig ikke i en forbindelse, som tiden næsten altid berøver dens fortryllelse. Er den unge mand trofast og mandig, da lad ham vise det

ved tålmodighed og beskedenhed. O Karen! hør en ubekendt, men trofast vens stemme. Fordærv ikke din skæbne! Din lykkestjerne glimter alt i horisonten og vil snart skinne over dit hoved.”

Det syntes Karen umulig at være denne stemme ulydig. Fornøft og ret, mente hun, var altid enige med den. Da hun nu så den elskede igen, søgte hun med den elskværdigste fromhed, den inderligste hengivenhed at bibringe ham de grunde, der bestemte hende til ikke at ville enten binde ham eller sig selv ved løfter, eller tage del i handlinger, som stred mod hendes fine kvindelige følelse.

Den unge mand, som troede at have sejren i hånden, blev fortvivlet og vovede at ytre, at han af hans egen familie havde hørt, at en hemmelig elsker allerede inden hendes konfirmationsdag havde sendt hende foræringer og breve, og at hun bestandig stod i forbindelse med denne ubekendte. Han havde, sagde han, æret hende så højt, at disse rygter blev uden virkning på hans sind; men nu vågnede de med dobbelt kraft. Hvor dybt det end smertede Karen at høre et forhold, der var hende så helligt, omtalt på denne måde, fortalte dog den åbenhjertige pige ham alt hvad hun selv vidste om denne sag; men langt fra hermed at berolige ham, blev han endnu mere opbragt, og i sin heftighed talte han sig selv ind i en så rasende lidenskab, at han på det skrækkeligste fornærmede og sårede Karen, og forlod hende i en sindsbevægelse, der indjog den lille fromme pige en dødelig skræk.

Dybt krænket og sønderrevet i sit inderste væsen blev den stakkels pige endnu ulykkeligere, da hun kort efter erfarede, at løjtnant H. straks efter hin scene havde fornyet sin gamle forbindelse med hendes kusine frøken Louise. Dette var mere end Karen kunne bære. Hun blev syg, og det varede længe inden hun genvandt sin sundhed og fatning.

En aften mod efteråret stod hun i vinduet, fordybet i sine tanker; da kom en prægtig rejsevogn, forspændt med fire heste, rullende ned ad gaden og holdt for porten. Med forundring syntes Karen at genkende den samme ekvipage, som hin aften for to år siden havde bragt hr. v. S.; men inden hun fik tid til at anstille betragtninger herover, trådte hendes tante ind til hende, og med alle tegn på den inderligste kærlighed sluttede denne hendes første veninde sin længe savnede yndling i sine arme. Hun sagde Karen med få og hurtige ord, at hun kom i sin herres navn for at hente hende, da hr. v. S. lå for døden og havde en sag af vigtighed at åbenbare hende; hun måtte straks følge med hende, der var

intet øjeblik at spille.

Tanten begærede hendes afsked af herskabet, hun var hos. Hendes veninde, den gode frøken, omfavnede hende med tårer, hjalp selv at indpakke hendes få sager, og inden en time var Karen og hendes tante på rejsen. De kørte hele natten, og imidlertid fortalte hendes gamle veninde, hvad Karen tilforn havde anet, at hr. v. S. var den skjulte ven, som hun kaldte sin skytsånd; ved meget simple midler, især ved en fortrolig ven af ham, som boede i hovedstaden og omgikkes i det hus, hvor Karen havde opholdt sig, havde han fulgt hendes skridt, våget over hende, og vidst at skaffe de omtalte breve og foræringer i hendes hænder. Hun åbenbarede nu også Karen, at hr. v. S. havde isinde at efterlade hende sit skønne gods og al sin rigdom, men for at kunne gøre dette lovformeligt og sikkert, var det nødvendigt, at hun måtte være hans enke, og derfor havde han besluttet på sin dødsseng at lade sig vie til hende. Karen blev forfærdet, og havde tusinde betænkeligheder, som tanten alle overvandt ved at forestille hende, at hr. v. S. ingen nærpåørende havde, og de få langtud beslegtede, han endnu ejede, var rige og bosat i udlandet, og at denne ædle mand, ligefra den første og eneste gang han havde set Karen, havde fattet denne plan, som han nu ville udføre.

Underligt bevægede det Karen at se hr. v. S. igen. Disse træk, som hin aften havde gjort så dybt et indtryk på hendes sind, så hun nu så kendelig berørt af dødens hånd. "Kun således," sagde han, "ville jeg lægge Deres varme, friske hånd i min kolde og visne; kun når døden stod ved min side som en sikker forlover, ville jeg binde en blomstrende skabning til en ussel krøbling." En jurist var tilstede, med de fornødne vidner, et testamente var allerede opsat. Præsten på godset indviede med få ord den besynderlige pagt. Alle formaliteter blev iagttagne.

Det var mod aften. Karen og hendes tante sad tavse ved den døendes seng. Alting var stille. Man hørte ingen lyd uden perpendiklens slag i et stueur, der syntes at holde en ængstelig forelesning over livets korthed og minuttets længde i timer som disse. Nu kom en gammel tjener ind med forgrædte øjne, og hviskede til tanten, og Karen bemærkede med gysen, at han talte om snedkeren, som var kommet fra købstaden for at tage mål til ligkisten. Med et beklemt hjerte rejste Karen sig og gik hen til vinduet. Hele gården var fuld af mennesker, for det meste bønder, mænd og

kvinde., som stod og så op til vinduerne. Tjeneren sagde, det var godsets folk, som var kommet for at spørge til herrens tilstand. Karen bemærkede, at mange iblandt dem gråd. Hendes tårer flød ligesom deres, hun løftede sine øjne til den stjernefulde himmel og bad begejstret for et liv, der var så mange dyrebart. "Skænk ham livet, o min Gud!" sagde hun, "og und mig, at jeg må leve for at forsones ham med det!" Et stjernes kud for over himlen, og Karen erindrede med vemod hin aften, da hun ligesom nu havde set et sådant lysbillede, og i samme øjeblik den mand var indtrådt, som så mægtig og velgørende havde indgrebet i hendes skæbne.

Mod midnat vågnede den syge af en dyb slummer, hvori han var faldet; han syntes styrket. Karen rakte ham en læskedrik, han tømte den, trykkede smilende hendes hånd, og sov atter ind. Tidlig næste morgen kom en aldrende læge fra næste by; han kom kørende fod for fod, og blev ledet op ad trappen af en ung amanuensis, der under sin gamle principals sygdom havde behandlet hr. v. S. Det ønske, dog endnu en gang at se denne hans gamle ven, havde bevæget ham, uagtet han selv var syg, til at rejse til hr. v. S. Han nærmede sig sengen, undersøgte den syges tilstand, og sagde: "Jeg anser det ikke for afgjort, at døden er så nær." – "Her er også sket en meget besynderlig forandring til det bedre siden i går," svarede den unge læge.

Og virkelig forbedrede hr. v. S. tilstand sig fra time til anden, så at han inden tre dages forløb blev af lægerne erklæret for at være uden fare. Det var som om den lille Karens fremtid den lange betænkte plan, at have sikret den lille Karens fremtid og vist hende sin kærlighed, havde gydt en velgørende ro i den syges sind, og som hendes nærværelse, den lyksalighed at plejes af hende, havde holdt den allerede flygtende sjæl tilbage på jorden.

En dag da hr. v. S. selv følte, hvorledes sundheden vendte tilbage, tog han vemodig Karens hånd, kyssede den og sagde: "Tilgiv mig, min elskede Karen! Gud er mit vidne, det var ikke således ment: Livet har aldrig været mig sødt førend nu, og dog er jeg næsten i stand til at kaste det fra mig for at befri en så elskværdig pige fra et så ulige, så ulyksaligt bånd, som det hvormed jeg mod min vilje har lænkebundet hendes skønne ungdom." – Med al denne skønne ungdoms varme udfoldede Karen sit hele englelige hjerte for ham, fortalte ham, hvorledes hun stedse havde kaldt ham sin skytsånd, hvilke varme bønner hun

92

96

have sendt til himlen for hans helbredelse, og vidste så vel at berolige ham, at hr. v. S. i dette øjeblik nød den første salige time, der nogensinde var blevet ham til del i hans, af en umild skæbnes hånd smertelig fordærvede liv.

5 Han kom sig nu meget snart aldeles, ja, det syntes endog, som om hans svagelige helbred var blevet styrket ved denne sidste sygdom, så at han aldrig havde følt sig så sund som nu. Men hans sjæl var altfor sund, til at han ikke i mangt et øjeblik skulle med ubeskrivelig smerte tænke på Karens fremtid ved hans side, og heller ikke hun selv var altid istand til den entusiaske følelse af hans indre værd, der i hans sygdom havde opløftet hende over sig selv. Mangt et øjeblik følte hun en sørgelig tomhed, som hun ofte forgæves opbød alt for at skjule. – Hendes stilling var i øvrigt, som man kan tænke sig: glimrende. Den lille ydmyge, forladte Karen var omgivet af pragt og rigdom, elsket af alt hvad der nærmede sig hende, en genstand for alles opmærksomhed, tilbedt af sin mand, der bestræbte sig for at gætte hendes ønsker. Heller ikke var Karen blind for denne lykkelige forandring i hendes skæbne; men hvad som mere end noget andet forligte hende med denne, var hendes ægtemands behagelighed og delikatesse i omgang. Det syntes virkelig som om naturen havde erstattet ham hans legemlige fejl ved at begave ham med en sjælden rigdom af åndelige gaver. Man kunne ikke uden forundring se den store livlighed, som så overordentlig kontrasterede med hans sammenkrumpede legeme, og de brændende øjne, de bevægelige træk, som, når han talte, oplivede hans blege ansigt. Det var umuligt at kede sig med ham. En rigdom af tanker og følelser spillede uophørligt i hans samtale, og et fint galanteri, en besynderlig takt og gratie i hans omgang gjorde den tiltrækkende selv for dem som ikke forstod at gøre sig rede for disse fortrin. Karen forstod at skønne derpå. Hr. v. S. var hele formiddagen beskæftiget. I de korte vinterdage mødtes han først med Karen i den smukke spisesal, hvor et stedse festligt og elegant dækket middagsbord modtog den lille familie, der, foruden tanten, som oftest forøgedes med et par af egnens fornemste embedsmænd, præsten og andre. Disse måltider forstod hr. v. S. at krydre ved et stort talent til at være en behagelig vært og ved disse små ytringer i samtalen, som er intet, når man betragter dem nøje, men som forskønner øjeblikket, der føder og tilintetgør dem, hvorfor man medrette kan ligne en sådan samtale ved et fyrværkeri. De lange aftener,

5 som de ofte ensomt tilbragte i Karens kabinet gled, hurtigt og behageligt hen ved en fortrolig ild, mens stormen rasede udenfor, og sneen piskede mod ruden, eller mens månen skinnede i en stille vinteraften, og man hørte uglens sørgelige sang fra den nærliggende skov. Ofte læste hr. v. S. højt for tanten og Karen, som han derved gjorde bekendt med hidtil ukendte skatte; ofte udfoldede han her i stille samtale sin egen ånds og sit hjertes rige skatte. Ingen kunst eller videnskab syntes fremmed for denne mand. Hans uheldige legemsbygning, der fra barndommen af havde tillukket for ham så mangan vej til glæder, som optager de lykkeligere tid, havde, forenet med hans åndelige anlæg og hans udvortes lykkelige kår, givet ham lyst, tid og midler til ganske at hellige sig videnskaber og studeringer og i den dannelse, han således forskaffede sig, at finde erstatning for sin ulykke.

15 Vinteren var således hengået; da fik Karen en dag et brev fra hr. A's familie, hvori man meldte hende, at hendes forlums elskede, løjtnant H., nu skulle have bryllup med sin forlovede brud, at en civil post, som han nu havde erholdt i en langt fraliggende provins, gjorde det muligt for det unge par at leve anstændigt, og at bryllupsdagen var bestemt om en måned. Man indbød til denne fest hr. v. S. og hans frue. Karen blev blodrød ved at læse dette brev. Hun leverede det til sin mand, og forlod værelset. Da hun kom tilbage, fandt hun hr. v. S. forstemt. Hun syntes endogså, at han så ud, som om han havde grædt. – Forgæves stræbte de begge at falde ind i den gamle tone. Det var umuligt. Denne ulykkelige stemning ville ikke vige den næste dag, heller ikke den følgende, og således forgik uger og måneder. Karen spurgte ofte kærligt om grunden til sin vens mismod. Hun spurgte kærligt, men ikke frimodigt, ikke åbenhjertigt og fik følgende heller intet frimodigt og åbenhjertigt svar. Hans stemning betog hende modet, når hun ville tale frit med ham. Hr. v. S. så atter bleg og bedrøvet ud, som da Karen første gang havde set ham. Han satte sig ofte langt fra hende og betragtede hende tavs med inderlig vemodighed. Hun græmmede sig, uden at tale mere derom, men hendes friske ungdom syntes at falme.

35 Det var en dejlig påskemorgen, da Karen stod op med lettere hjerte end sædvanligt. I sit lille kabinet fandt hun blomster og kranse af friske løv, som godsets piger havde bragt. Gennem det åbne vindue duftede blomsterne hende imøde fra den skønne have. Hun spurgte efter hr. v. S. Man svarede, at han var kørt

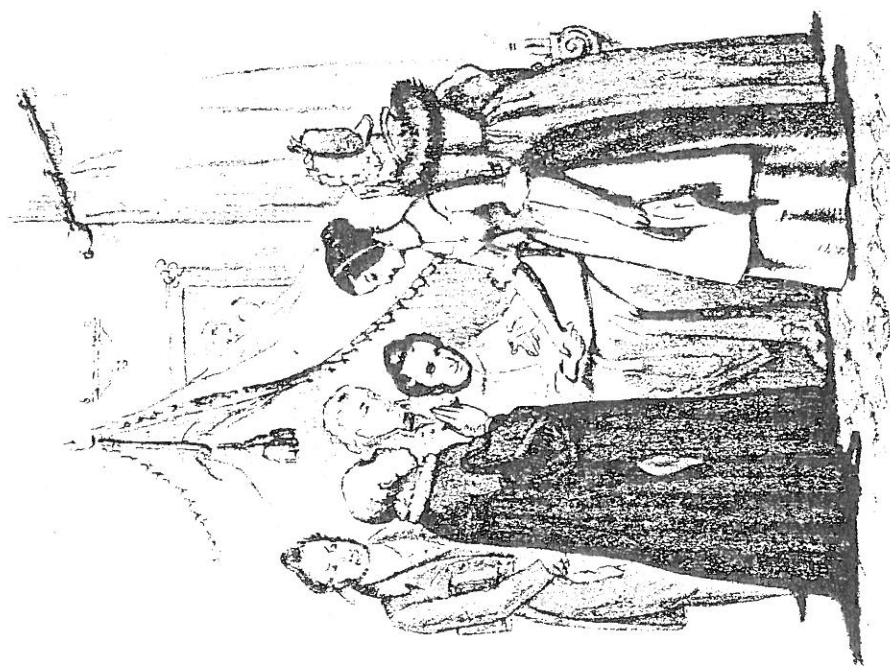
97

97

ud. – Uden at gøre sig videre betænkning, gik hun til kirken
og trådte ind mellem den talrige forsamling af godsets bønder,
der alle hilse hende med kærlig ærbødighed. Hun syntes, at
en glad anelse gennemtrængte hendes hjerte, da hun i forening
med disse simple, men trofaste venner opsendte sine bønner til
himlen. Da hun kom hjem, kom hr. v. S' gamle tjener hende
i møde og bad hende træde ind i hans herres værelse. Hr. v.
S. modtog hende med en rørt og højtidelig mine, og sagde: "Min
dyrebare Karen! Du ved selv, at jeg ikke bød dig min hånd uden
i den tanke, at døden straks skulle løse vor unaturlige forening.
Min hensigt var at gøre dig lykkelig, men jeg har gjort det modsatte
mod min vilje. Du ved, at jeg – med al min kærlighed – dog
aldrig har nærmet mig dine yndigheder uden med en faders kærlige
ærbødighed; jeg kan derfor uden forlegenhed række dig til under-
skrift denne skilsmissekontrakt, som jeg alt har underskrevet. Det
gods, jeg ejer i en anden provins, er dit; om tre års forløb kan
du række din hånd til løjtnant H., som jeg ved du elsker. Jeg
har erkyndiget mig om ham. Jeg tror sikkert, at han kun i forbitrelse
over din forment utroskab har fornyet sin forbindelse med din
kusine, og tvivler ikke på, at han jo med glæde bryder dette
bånd, når han derved tør håbe at vinde dig. Jeg har skrevet
ham til. Læs brevet, inden jeg afsender det, for at du kan overbevise
dig om, at jeg ikke har behandlet denne sag med udelikatesse.
Du rejser nu straks til dit gods og oppebier de for skilsmissen
bestemte tre års forløb. I er begge unge, den tid vil snart gå
...". Hr. v. S. fik ikke udtalt, da Karen med heftig gråd kastede
sig i en stol. Han nærmede sig til hende. Hun rejste sig og sagde
med fatning: "Det havde jeg ikke ventet, hr. v. S., at De således
ville fjerne mig fra Dem. Deres opførsel er vistnok ædel, men
jeg kan ikke beundre den. Ja, jeg har elsket løjtnant H., det
er sandt, men jeg tror, at jeg i mine forladte dage har udgrædt
denne kærlighed. Ved efterretningen om hans nærførelse bryl-
lup blev jeg forvirret, jeg ved ikke selv, hvorfor. Var det en
gnist af den gamle kærlighed, der blussede op, da var det den
sidste. Jeg har netop siden hint øjeblik prøvet mig selv. Jeg elsker
ham ikke længere. Jeg har lært at kende noget bedre. Jeg har
lært at skønne på hvad en mands fasthed og selvbeherskelse har
for værd for et vægeløst fruentimmer. Jeg kan ikke leve uden
hos Dem. Deres åndrige omgang, Deres høje dyd overvejer for
mig alle andre fortrin. De kan forskyde mig, om De vil, men

dette dokument underskriver jeg ikke!" – Med disse ord sønderrev
hun forbitret det papir, hr. v. S. havde leveret hende, og med
tårer forlod hun værelset og gik ind i sit kabinet, hvor hendes
over al beskrivelse lyksalige ægtemand snart fulgte efter hende.
Næste års påskemorgen lod hr. v. S. med stor højtidelighed
døbe sin og Karens søn, og den lykkelige unge moder følte fra
hint øjeblik ingen tomhed i sit hjem eller sit hjerte.

104

Litografi efter tegning af F. Westphal, 1834.

104